

500 Haandværkere, der ere delte i 3 Klasser, 250 i første Klasse, der have 3 Kr. 60 Øre daglig, 125 i anden Klasse, der have 3 Kr. 40 Øre, og 125 i tredje Klasse a 3 Kr. 10 Øre daglig. Man vil se, det bliver kun en lille Aarsløn, disse Folk der have, men arbejde de i Akkord, kunne de selvfølgelig tjene mere, men saa komme de heller ikke ind under det Forslag, vi have stillet. Det er kun under Forudsætning af, at de arbejde for Dagløn og de ingen anden Fortjeneste have end denne, at de ville falde ind under den foreslaaede Forhøjelse. Derfor synes jeg, at vort Forslag i sig selv er saa retfærdigt og hjælper netop paa de Steder, hvor der er Trang til at hjælpe, og ikke paa de Steder, hvor Lønnen er den, som den ærede Ordfører nævned. Den ærede Ordfører finder jo selv i Kraft af sit gode Hjerte og sit milde Sind, at en Aarsløn paa 912 Kr. ikke er en saadan, at en Mand kan ernære sin Familie derfor, men naar han indrømmer dette, hvorfor saa ikke stille sig paa vor Side og være med til at forhøje en saa ringe Indtægt som denne? Vort Forslag rammer netop udmærket godt, hvor det skal ramme, nemlig den lave Indtægt. Den høje Indtægt, der erhverves gennem Akkordpriser, ligger udenfor vort Forslag.

Den ærede Ordfører spurgte om, hvad vi faa for de Penge, der anvendes til Arbejderne ved Orlogsværftet og ved Hærens Værksteder. Jeg vil sige, at vi faa ganske vist sjældent noget nyttigt og godt for dem. Det er Ting, som vi saa udmærket godt kunde undvære alt sammen. De Panserskibe, de nu staa og lave derude i Aar, ere forældede om nogle faa Aar, de Kanoner o. s. v., de lave, ere ogsaa noget, der er ganske unyttigt for vort Land. Jeg skal indrømme, at set fra den Side vil der være den bedste Grund til at lukke alle Værkstederne. Men vi kunne faa lavet udmærkede Ting derude, hvis vi lægge an paa en egentlig Industri. Der er ikke det mindste i Vejen for, at man ude paa Orlogsværftet kunde bygge Statens Færger, Postskibe, Eksportskibe o. s. v., ligesom der ikke vilde være det mindste i Vejen for, at Orlogsværftet og Hærens Værksteder kunde paatage sig at bygge alle Lokomotiver og alt det Jernbanemateriel, vi bruge i vort Land. Hvis man vilde anvende de uhyre Bevillinger, som gaa til disse Værksteders Drift, kunde vi egentlig paa en Maade faa alt det gratis i Fremtiden. Det er vist en ganske fortrinlig Stab af Arbejdere, Orlogsværftet har.

De have en Mængde Lærlinge derude, jeg husker ikke Tallet, men der gaar vist i Hundredevis. Der er vist ikke noget Sted, hvor Lærlingene faa en saa omhyggelig Uddannelse som paa Orlogsværftet, ikke alene praktisk, men man sørger ogsaa for, at de faa teoretisk Vejledning, man sørger for, at de komme til at besøge teknisk Skole o. s. v., og giver dem den nødvendige Fritid, saa at de kunne følge Undervisningen. Men for øvrigt forekommer det mig lidt underligt, at den ærede Ordfører kunde spørge, om der nu ogsaa arbejdes billigt paa Orlogsværftet, og om man ikke kunde faa det billigere paa private Værksteder. Jeg siger, det forekommer mig underligt, at den ærede Ordfører kan fremsætte saadanne Spørgsmaal, da han ellers, saa vidt jeg ved, var Medlem af Forsvarskommissionen . . . (Ordføreren [Carl Hansen]: Det er ikke rigtigt). Ja, ja, saa beder jeg undskylde, men den ærede Ordfører har dog vist alligevel haft Lejlighed til at se Forsvarskommissionens Betænkning. Hvis han ikke har gennemset den, vil jeg henlede hans Opmærksomhed paa en Række interessante Oplysninger deri, af hvilke han ser, at Orlogsværftet arbejder endog betydeligt billigere end private Værksteder. Der er saaledes anført, at Orlogsværftet har haft til Reparation en af Store Bælts-Færgerne. Der var to akkurat ens Færger, som skulde underkastes den samme Reparation, den ene blev sendt til Burmeister & Wain, den anden til Orlogsværftet, og det viste sig, at Orlogsværftet udførte den samme Reparation som Burmeister & Wains Værft og gjorde det — jeg tror, 22,000 Kr. billigere end det private Værft. Der staa ogsaa nævnt en hel Del andre Eksempler paa, at Orlogsværftet har udført Arbejder betydeligt billigere, end det kunde gøres paa private Fabrikker. Her igennem er der altsaa ydet et Vidnesbyrd om, at Værftet udmærket godt kan konkurrere med de private Fabrikker. Det vilde ogsaa være underligt, om det ikke var Tilfældet. Det har, som sagt, haft de bedst uddannede Arbejdere og har vist saa fortrinligt indrettede Værksteder med Maskiner og alt, hvad dertil hører, som ingen privat Virksomhed har det.

Vi bør altsaa se bort fra den lange Tale, som Ordføreren holdt, og som ikke gavner en eneste Arbejder en eneste Øre — det er jo ikke andet end Ørenlyst for dem at høre alt det, det hjælper dem slet ikke —, og holde os til de nøgne, faktiske Forhold, nemlig at alle de Arbejdere, som ere paa de smaa Lønninger, og som have